

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-5-46 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-01/5-4
Karar Tarihi : 09.01.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: A. Özlem UZUN, Mehmet TOKGÖZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gizlilik Talebi Bulunmaktadır.

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Datça Beton Tur. Tic. San. İnş. Haf. Mer. İşl. Ltd. Şti.
Babayanı Mevkii Datça/Muğla
Özberk İnşaat. Tur. Tic. Mad. ve San. Ltd. Şti.
İskele Mah. Kazım Yılmaz Bulvarı üzeri Datça/Muğla

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Muğla ili Datça ilçesinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin 01.10.2013 tarihinden itibaren aralarında anlaşarak hazır beton fiyatlarını yükselttikleri iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 21.10.2013 tarih ve 7161 sayı ile giren ve 2012/2 sayılı Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ'in 5. maddesinin 4. fıkrası kapsamında değerlendirilen başvuruya ilişkin 12.11.2013 tarihli Bilgi Notu Rekabet Kurulu'nun 21.11.2013 tarih ve 13-64/910-M sayılı toplantısında görüşülerek başvuru konusu iddiaya yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 27.12.2013 tarih ve 2013-5-46/ÖA sayılı rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle, Muğla ili Datça ilçesinde faaliyet gösteren Datça Beton Tur. Tic. San. İnş. Haf. Mer. İşl. Ltd. Şti. (DATÇA BETON) ve Yarbay İnş. Nakliye Tur. İşl. Tic. Ltd. Şti. (YARBAY BETON)'nin 1 Ekim 2013 tarihinden itibaren aralarında anlaşarak C25 sınıfı hazır beton fiyatlarını 125 TL'den 175-180 TL'ye yükselttikleri ifade edilmiştir.
- (4) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

I.İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) İlgili ürün pazarının Rekabet Kurulunun yerleşik içtihatları dikkate alınarak, "hazır beton pazarı" olarak belirlendiği bu incelemede önaraştırma konusu rekabet ihlalinin değerlendirilmesi bakımından sonuca etkisi olmaması nedeniyle kesin bir ilgili coğrafi pazar tanımının yapılmasına gerek görülmemiştir.
- (6) Dosya konusu iddialar çerçevesinde, Muğla ili Datça ilçesinde faaliyet göstermekte olan DATÇA BETON ve Özberk İnşaat Tur. Tic. Mad. ve San. Ltd. Şti. (ÖZBERK İNŞAAT) teşebbüsleri incelenmiştir. İhbar dilekçesinde adı geçen YARBAY BETON'un ihbara konu zaman diliminde Datça'da faal olmadığı tespit edildiğinden teşebbüs hakkında bir

inceleme yapılmamıştır. YARBAY BETON'un Datça tesisi yaklaşık iki yıl önce DATÇA BETON ve ÖZBERK İNŞAAT tarafından devralınmıştır.

- (7) Yukarıda belirtildiği gibi ihbar, 1 Ekim 2013 tarihinden itibaren Datça'da faaliyet gösteren hazır beton tesislerinin C25 hazır beton fiyatlarını 125 TL'den 175-180 TL'ye ortaklaşa arttırdıklarına ilişkindir. Bu sebeple işbu rapor çerçevesinde, belirtilen tarihte Datça'da faaliyet gösteren hazır beton tesislerinin ortalama fiyatları ve maliyetleri incelenmiştir. Satış fiyatları ve maliyetlerdeki genel eğilimi görebilmek için Ocak 2012-Kasım 2013 dönemindeki veriler değerlendirilmiştir. İlgili dönemde Datça'da faal olan DATÇA BETON ve ÖZBERK İNŞAAT'ın aylık ortalama satış fiyatlarına bakılmıştır.
- (8) Yapılan bu inceleme sonucu ilk göze çarpan nokta, iki teşebbüsün fiyatlarında istikrarlı bir paralelliğin bulunmadığı olmuştur. Nitekim, Ocak 2012'den Ekim 2012'ye dek ÖZBERK İNŞAAT'ın fiyatları DATÇA BETON'un üzerinde seyrederken bu tarihte fiyatlar örtüşmekte, daha sonra Temmuz 2013'e dek DATÇA BETON'un fiyatları ÖZBERK İNŞAAT'ın fiyatlarının üzerinde seyretmektedir. Temmuz 2013'ten sonra ise ÖZBERK İNŞAAT'ın fiyatları tekrar yükselişe geçerek DATÇA BETON'un fiyatlarını aşmaktadır. Dolayısıyla fiyatlarda istikrarlı bir artış ya da azalış tespit edilememiştir. Bunun gibi, iddia konusu Ekim 2013 tarihinde ise teşebbüslerin fiyatları arasında bir örtüşme ve/veya fiyatların 175-180 TL'ye artırımından da bahsetmek mümkün değildir. Ekim 2013'te DATÇA BETON'un ortalama satış fiyatı yaklaşık (.....) TL iken ÖZBERK İNŞAAT'ın ortalama fiyatı yaklaşık (.....) TL'dir. Ekim 2013'ten sonraki dönem için teşebbüslerin fiyat artış oranları bakımından da bir paralellik söz konusu değildir. Nitekim, bu tarihten sonra DATÇA BETON'un fiyatları 8,75 TL artarken ÖZBERK İNŞAAT'ın fiyatları 2,45 TL düşmüştür.
- (9) İlgili dönemde maliyet kalemlerinde meydana gelen fiyat değişimlerine de bakılmıştır. Çimento alış fiyatları incelendiğinde de bir istikrardan bahsedilememiştir. Nitekim DATÇA BETON'un alış fiyatlarının genelde ÖZBERK İNŞAAT'ın alış fiyatlarının oldukça üzerinde seyrettiği, ÖZBERK İNŞAAT'ın fiyatlarının da çok dalgalı olduğu görülmüştür. Öte yandan, teşebbüslerin toplam maliyetlerinde ise bu büyüklükte fark tespit edilememiştir.
- (10) İlgili dönemde, m³ başına maliyetlerdeki değişimler hesaplandığında ÖZBERK İNŞAAT'ın çimento alış ve toplam maliyetleri arasında bir tutarsızlık olduğu şüphesi uyanmıştır. Zira, teşebbüsün çimento alış fiyatları DATÇA BETON'un alış fiyatlarının oldukça altında seyrederken toplam maliyetler açısından bu büyüklükte bir fark görülmemiştir. Teşebbüs yetkilileriyle yapılan telefon görüşmesinde, söz konusu durumun, bazı dönemlerde çimento alımı gerçekleştirilmeyerek stoklarındaki çimentoyu kullanmalarından kaynaklandığı belirtilmiştir. Ayrıca, ÖZBERK İNŞAAT tarafından Kuruma gönderilen ek bilgi yazısında da çimento fiyatlarındaki dalgalanmanın sektörde büyük sıkıntılara yol açtığı, ilgili dönemde bant fiyatının (nakliye ve KDV hariç) 52 TL/ton ile 105 TL/ton arasında dalgalandığı belirtilmiştir.
- (11) Belirtilen tarih aralığında DATÇA BETON'un maliyetlerinin ÖZBERK İNŞAAT'ın maliyetlerinin üzerinde seyrettiği ve Ekim 2013'te maliyetlerin birbirine yaklaştığı görülmüştür.
- (12) Bilindiği gibi, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesi kapsamında rekabeti engelleyen, bozan, kısıtlayan veya bu amacı taşıyan teşebbüsler arası anlaşma ve uyumlu eylemler yasaktır. Yapılan incelemeler neticesinde, başvuru konusu iddiaların Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal niteliği taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır. Nitekim veriler iddia konusu teşebbüslerin ilgili dönemdeki hazır beton fiyatlarının 175-180 TL'nin oldukça altında olduğunu ortaya koymuştur. Bunun gibi,

teşebbüslerin maliyetlerinin, özellikle çimento alış maliyetlerinin, birbirinden farklılık göstermesi teşebbüslerin kar marjlarını da farklılaştırmaktadır. Ekim 2013'ten sonra DATÇA BETON fiyatlarını arttırırken ÖZBERK İNŞAAT düşürmüştür.

- (13) ÖZBERK İNŞAAT tarafından Kuruma gönderilen ek bilgi yazılarında, hazır beton satış fiyatının belirlenmesinde çimento alış fiyatının, nakliye maliyetinin, inşaatta kullanılacak beton metrajının ve inşaatın yapılacağı topografyanın birer etken olduğu belirtilerek ÖZBERK İNŞAAT'ın Ekim ve Kasım 2013 tarihlerinde fiyat artışı yaptığı, bu aylara dek maliyetin altında ve/veya maliyetine satış yaptıkları, %20 kar marjı eklemeyen satış yapmanın ticari açıdan sürdürülebilir olmadığı, sanayi altyapısı olmayan, çimento santrallerine uzak olan Datça gibi küçük bir beldede düşük beton metrajları ve nakliyedeki zorlukların hazır beton üretimi ve satışını İzmir, Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlere göre daha zor ve pahalı hale getirdiği, hazır beton tesis ve araçlarında meydana gelen arızalarda en yakın servisin İzmir'den geldiği vurgulanmaktadır.
- (14) Dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde başvuru konusu iddiaları destekler nitelikte tespitlere ulaşamamıştır. Bu sebeplerle 4054 sayılı Kanununun 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasına katılmak mümkün olmamıştır.

J.SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.